

juridisk uansvarlige for denne Erklæring. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 7de Valgfreds (Casse) har villet overlade til det Almene at vurdere min Bemærkning om, at onde Eidskaber ogsaa kunne gjøre sig gjældende gennem hemmelige DyrighedsErklæringer. Jeg er aldeles enig med ham i at lade det Almene domme derom; jeg frygter ikke Dommen. Jeg er enig med ham i, at der udfordres en individuel Opfindelseevne hos den Enkelte til, uden Frygt at kunne aabne disse onde Eidskaber en Afgang; men jeg har aldrig troet og troer heller ikke endnu, at Embedsstanden mere mangler „individuel Opfindsomhed“ end den øvrige Deel af Folket, og jeg skal derfor roligt overlade den Bemærkning, jeg gjorde, til det offentlige Omdømme. Naar en anden æret Rigsdagsmand har meent, at det var urigtigt at fremkomme med dette Lovforslag, og at det burde forkastes, fordi det havde været forkastet i en tidligere Forsamling, da man ellers hver Gang, der blev valgt et nyt Folkething, kunde vente at faae de Lovudkast igjen, der vare forkastede paa de foregaaende Rigsdage, skal jeg tillade mig dertil at bemærke, at Forslaget var kommet frem her fra mig, hvis jeg havde Sæde her, hvad enten dette Folkething havde været nytvalgt eller ikke. Dette har aldeles ingen Indflydelse havt paa mig; jeg havde allerede bestemt mig til at fremkomme med det, dengang det forrige Gang faldt, forsaavidt jeg atter blev Medlem af Thinget. Naar Thinget er nytvalgt, ligger der imidlertid jo allerede deri en større Grund til at komme frem med en Sag, som man holder sig personlig overbeviist om at være rigtig, og der har saaledes været en dobbelt Grund for mig til at bringe det frem; men jeg havde som sagt gjort det, om dette end ikke havde været et nytvalgt Folkething.

Indenrigsministeren: Jeg skal blot til Oplysning ikke alene her i Salen, men ogsaa andetsteds bemærke, at det er aldeles naturligt, at mange Bevillinger, der indstændigt anbefales af Sogneforstanderskaberne, ikke kunne besvilges af Ministeriet, naar de nemlig stride mod Kjøbstadernes Rettigheder, eller idetmindste i den Grad antages at træde Kjøbstadernes Interesser for nær, at de efter de eengang

gjældende Regler ikke kunne tilstedes. Dette Slags Bevillinger, navnlig Bevillinger til at sælge Brændevin og i Særdeleshed til at drive Handel, anbefales næsten altid af Sogneforstanderskaberne, men maa næsten altid afslaaes, og selv om Loven gaaer igjennem, og alle Erklæringer blive meddeelte, vil Grunden til Afslaget dog ofte ikke kunne erfares, fordi den ligger hos Ministeriet, der fra sit Standpunkt maa følge visse bestemte Regler i saa Henseende. Det kan være beklageligt, at Forholdene ere saaledes, at man er nødt til at veie to store Classers Interesser mod hinanden; men man er nu eengang nødt dertil; det er en Opgave, som langtfra er behagelig, men som Ministeriet ikke tør unddrage sig. Naar derimod et saadant Forhold, en saadan Strid mellem Landbointeresserne og Kjøbstadinteresserne, om jeg saa maa sige, ikke finder Sted, troer jeg ikke, det kan siges, at det ofte skeer, at der ikke tages Hensyn til de communale Anbefalinger.

Ballentin: Jeg skal kun tillade mig en ganske kort Bemærkning i Anledning af, at jeg fra flere Sider er gjort opmærksom paa, at den Betingelse, som jeg vilde stille, for at tiltræde Lovforslaget, allerede skulde være tilstede, nemlig, at Embedsmændene ikke skulde kunne, som jeg udtrykte mig, drages juridisk til Ansvar. Dette af mig brugte Udtryk er imidlertid mindre correct; thi heller ikke jeg er ubekendt med de Oplysninger, jeg senere har modtaget; men ved det Udtryk, jeg brugte, tænkte jeg mig kun en Frigjørelse for, at der kunde anlægges Sag imod Embedsmanden, og det er blift ved Forhandlingerne, at han ikke er forfæstet derfor, hvortil den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (S. A. Hansen) føiede som et oplysende Exempel, at han var stillet ligesom Huusbonden, der udsteder et Skudsmaal; men dette bestyrker min Opfatning af Sagen; thi Huusbonden er ikke fritagen for, at Lyndet drager ham frem for Domstolene, for at det kan undersøges, om han har givet et saadant Skudsmaal, som han skulde og burde give, og det var netop denne Afgjørelse ved Domstolene om, hvorvidt Embedsmanden kun havde røgtet sin Embedspligt eller ikke, jeg kunde ønske ham fritagen for. Efter